

SZAKMAI PROGRAM

DMJV EGYESÍTETT BÖLCSŐDEI INTÉZMÉNYE

**MARGIT TÉRI TAGINTÉZMÉNYÉNEK
SZAKMAI SAJÁTOSSÁGAI**

Tartalomjegyzék

1. Az intézmény általános információi	3
2. Feladatellátás a DMJV Egyesített Bölcsődei Intézménye Margit Téri Tagintézményében	3
2.1. Bölcsődei ellátás	3
2.2. Gyermek napközbeni ellátásához kapcsolódó egyéb szolgáltatás	3
3. Ellátandó célcsoport és terület jellemzői	4
3.1. Az intézmény bemutatása	4
3.2. Személyi feltételek	5
3.3. Tárgyi feltételek	5
4. A bölcsődei nevelés – gondozás célja, alapelvei	6
5. Feladatellátás részletes szakmai tartalma	11
5.1. Gyermekkép	11
5.2. Bölcsődei nevelés feladata	11
5.2.1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése	11
5.2.2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása	12
5.2.3. Az érzelmi és a társas kompetenciák fejlesztése	12
5.2.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése	12
6. Kiemelt szakmai célkitűzések	13
7. A szakdolgozók szakmai felkészültségének biztosítása	14
7.1. Terepintézményi feladatok	14
8. A bölcsőde kapcsolatrendszere	15
9. A tájékoztatás helyi módja	18

1. Az Intézmény általános információi

Az intézmény neve:	Debrecen Megyei Jogú Város Egyesített Bölcsődei Intézménye
Az intézmény székhelye:	4024 Debrecen, Varga u. 23. sz.
Az intézmény működési területe:	Debrecen Megyei Jogú Város közigazgatási területe
Az intézmény Gyvt. szerinti besorolása:	Gyermekjóléti alapellátás
Az intézmény Gyvt. szerinti típusa:	Gyermekek napközbeni ellátása
A szolgáltató tevékenység formája:	Bölcsőde
A tagintézmény neve:	DMJV Egyesített Bölcsődei Intézménye Margit Téri Tagintézménye
A tagintézmény címe:	4031 Debrecen, Margit tér 17.
A tagintézmény elérhetősége:	06-52 428-722; 06-30 924-1162
Férőhely / csoport:	156/12

2. Feladatellátás a DMJV Egyesített Bölcsődei Intézménye Margit téri Tagintézményében

2.1. Bölcsődei ellátás

„ A családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a gyermek fizikai- és érzelmi biztonságának és jóllétének megteremtésével, feltétel nélküli szeretettel és elfogadással, a gyermek nemzetiségi/etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával, identitásának erősítésével, kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával elősegíteni a harmonikus fejlődést.”

(A bölcsődei nevelés–gondozás szakmai szabályai című módszertani levél)

A bölcsődei nevelés-gondozás segíti a hátrányos helyzetű, illetve a sajátos nevelési igényű gyermekeket a társadalomba való jobb beilleszkedésben, nagyobb esélyegyenlőség elérésében. A hátrányok és következményeik enyhítésére szükség van más intézmények, szervezetek, szakemberek együttműködésére is. A csoportban gondozható, nevelhető, sajátos nevelési igényű gyermekek esetében fontos, hogy minél fiatalabb életkortól kezdve a gondozásba ágyazott fejlesztés elkezdődjön. Szakmai munkánk megvalósítása a bölcsődei nevelés–gondozás alapelveire épül.

2.2. Gyermekek napközbeni ellátásához kapcsolódó egyéb szolgáltatások

- időszakos gyermekfelügyelet, a bölcsőde nyitvatartási ideje alatt
- játszócsoport szolgáltatás, jelenleg határozatlan időre szünetel

Pályázat útján 20 férőhelyen játszócsoport kialakítására és bevezetésére nyílt lehetőségünk. A játszócsoport népszerűvé, látogatottá vált a családok körében. A 0-3 éves korú gyermekek, szüleikkel együtt, közösen játszhattak, ismerkedhettek a bölcsődei környezettel.

A játszócsoport szolgáltatás 2017. januártól határozatlan időre szünetel, tekintve a megnövekedett férőhely igényekre. A vonatkozó jogszabály értelmében a bölcsődék fő feladata az alapellátás biztosítása. A pluszszolgáltatás csak akkor biztosítható, ha az alapellátás igénye teljes mértékben kielégített.

Jelenleg a város több bölcsődéjében zajlanak a felújítások. Reményeink szerint a felújítási munkák bejezése után kiegyenlítődik a város minden területén a gyermekellátás és bölcsődékben, visszaállításra kerülhet a szülők által közkedvelt játszócsoport, mint családtámogató szolgáltatás. Szintén a fent említett okokra való tekintettel, jelenleg bölcsődénk nem biztosít időszakos gyermekfelügyelet szolgáltatást.

3. Ellátandó célcsoport és terület jellemzői

3.1. Az intézmény bemutatása

Bölcsődénk a város legnagyobb lakónegyedében a Tócskertenben, jól megközelíthető helyen, óvodák, iskolák, szomszédságában található. Tömegközlekedési eszközzel és autóval is jól megközelíthető. Mozgáskorlátozott parkoló, akadálymentesített bejárat van kiépítve, indukciós hurok segíti a vak és hallássérült emberek bejutását az épületbe. Szolgáltatásunkat lakótelepi és családi házas övezetben élő kisgyermekes családok veszik igénybe. A felvett gyermekek családi háttere és életkörülményei átlagos életszínvonalú, rendezett életkörülményeket mutatnak.

A tagintézmény 156 férőhellyel rendelkezik, a gyermekek ellátása 6 gondozási egységen belül 12 csoportszobában történik. Csoportjaink: napraforgó – margaréta, süni – csiga, katica – pillangó, mókus - őzike, nyuszi – cica, malacka – micimackó. A gyermekcsoportokhoz tartozik egy fürdőszoba, öltöző helyiség, kocsni tároló. Minden gondozási egységhez saját udvarrész kapcsolódik.

A játszóudvar árnyat adó, fákkal beültetett, rendezett. Az épület körül, illetve közvetlen környezetében gépjárműforgalom nincs, ezért az udvarunk csendes, zajmentes. A teraszon rossz idő esetén is van lehetőség mozgásra, levegőzésre.

A csoportszobákon és a játszóudvaron kívül a mesekuckóban, só szobában, alkotószobában, tornaszobában, a napirendbe építve játszhatnak a gyermekek.

A bölcsőde saját főzőkonyhával rendelkezik, amely a HACCP előírásainak megfelelő. A tagintézményben helyben történik az ételek elkészítése, az étlapot a gyermekek életkorának megfelelően az ételmezésvezető állítja össze. Szakorvosi véleményezésre diétás étkezést biztosítunk. A diétás ételek elkészítése a Honvéd Utcai Tagintézmény diétás konyhájában történik.

Jó kapcsolatot ápolunk a Családok Átmeneti Otthonával, kérésükre minden esetben igyekszünk a gyermekeknek bölcsődei férőhelyet biztosítani.

3.2. Személyi feltételek

Bölcsődénk álláshelyeinek száma: 41 fő

Bölcsődevezető	Kisgyermeknevelő	Bölcsőde dajka	Konyhai dolgozók	Varrónő	Mosónő
1 fő	27 fő	6 fő	5 fő	1 fő	1 fő

A bölcsődevezető a bölcsődevezető helyettesével szorosan együttműködve irányítja az intézményben folyó szakmai munkát.

Kisgyermeknevelőink több éves szakmai tapasztalattal, szakirányú végzettséggel rendelkeznek. Képzettségi arányokat tekintve 12 fő diplomás végzettséggel, 16 fő középfokú végzettséggel rendelkezik. Célunk, hogy minél több kisgyermeknevelő számára biztosítsuk a diploma megszerzésének lehetőségét, amely hozzájárul a szakmai munka színvonalának emeléséhez és a bölcsőde társadalmi presztízsének növeléséhez. Jelenleg 5 kolleganő jár a Csecsemő és kisgyermeknevelő BA képzésre.

A kisgyermeknevelők munkáját a bölcsődei dajkák segítik, akiknek alapvető feladata a gyermekek környezetének tisztaságának megteremtése, a szükséges tárgyi feltételek előkészítése, és a biztonságos gyermekfelügyelet biztosítása.

Az intézmény működéséhez elengedhetetlen a szakácsnő és a négy konyhai kisegítő, valamint a mosónő és a varrónő munkája.

Intézményünk valamennyi dolgozójának lelkiismeretes munkája és gyermekszeretete hozzájárul a szakmai színvonal emeléséhez.

3.3. Tárgyi feltételek

A Debrecen Bölcsődés Gyermekeiért Alapítvány, a National Instruments Hungary Kft. támogatásának köszönhetően és intézményi támogatás lehetőségével minőségi játékeszközök és berendezési tárgyak vásárlására, bővítésére nyílik lehetőség. A bölcsőde tárgyi feltételei megfelelnek a szakmai előírásoknak és a gyermekek igényeinek. A szobák és a játszóudvarok esztétikus, változatos játékeszközökkel, mozgás és fejlesztőjátékokkal vannak ellátva.

Feladatunknak tekintjük, hogy a gyermekek fejlődéséhez szükséges biztonságos, gyermekbarát, hangulatos és esztétikus környezetet teremtsünk. Minden esetben törekszünk a biztonságérzetet nyújtó, érzelemgazdag környezet kialakítása, melyben a gyermek saját képességei szerint fejlődhet, megízlelheti az önfeledt, aktív játék örömét, mely képessé teszi a későbbi élet során a kreatív továbbfejlődésre, gazdagodhat élmény és fantáziavilága és kialakulhat az esztétikum iránti érzékenysége.

Játékkészletünk tudatosan tervezett, színes és motiváló, melyben minden gyermek megtalálja a fejlettségének és érdeklődésének legjobban megfelelőt. A bölcsőde egységeként külön udvarrészrel rendelkezik, a szabadban történő mozgás és játéklehetőség biztosításához. Játzókertünk gondozott, ápolt, árnyékos. Az udvaron megfelelő mozgástér szolgálja a levegőn való tartózkodás, mozgásigény kielégítésének élményét.

A tornaszoba kialakításával további lehetőséget biztosítunk a gyermekeknek a mozgásra. Labdamedencét, színes, nagyméretű szivacs mozgásfejlesztő eszközöket, forgótölcserő, egyensúlyozó lépegetőt, mérleghintát, csúszdát, nagyméretű mogyorólabdákat vásároltunk.

A szülői váró a beszoktatási időszakban, nyújt várakozási lehetőséget a szülők számára. Az esztétikusan berendezett helyiség a várakozás közbeni feszültség oldására, a szülők egymás közötti információk és tapasztalatok átadására is szolgál. Az információs és tájékoztató füzetek, könyvek, havilapok lehetőséget adnak a bölcsődés korosztály alaposabb megismerésére.

Saját főzőkonyhánk házias ízeivel, a korszerű táplálkozási elvek figyelembevételével biztosítja a bölcsődés gyermekek és a saját dolgozóink étkeztetését.

4.A bölcsődei nevelés–gondozás célja, alapelvei

- A család rendszerszemléletű megközelítése

„A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.”

Az intézményünkben kiemelten foglalkozunk a kisgyermek családjával, fontosnak tartjuk a családdal való folyamatos kapcsolattartást és tájékoztatást, a személyes beszélgetéseket, az információ áramlását, a család tapasztalatainak, kérdéseinek megvitatását.

Minden újonnan érkező gyermek esetében megtörténik a családlátogatás, amely során a kisgyermeknevelőknek lehetősége nyílik a család és otthoni környezetének jobb és közelebbi megismerésére. A családlátogatás során a nevelők képet kapnak a család szokásairól, a kisgyermek otthoni viselkedéséről. Az itt szerzett tapasztalatokat a kisgyermeknevelők napi munkájuk során tudják beépíteni a gyermek nevelési és gondozási folyamataiba. Nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy a család és kisgyermeknevelők között bizalmi kapcsolat alakulhasson ki, amit minél szélesebb körű tájékoztatással, személyes beszélgetésekkel, programjainkra való invitálással, az ő aggályainak meghallgatásával és pozitív szülői attitűdjeik megerősítésével érünk el.

- A koragyermekkorai intervenció szemlélet befogadása

„A koragyermekkorai intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja.

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkorai intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.”

Bölcsődénkben a kisgyermeknevelők kötelessége, hogy a felismert problémákra azonnal reagáljanak.

A kisgyermekkel kapcsolatos viselkedési, magatartási problémák, fejlődésbeli lemaradások felismerésekor, az intézmény pszichológusa igyekszik segíteni, illetve megfelelő szakemberhez irányítani a szülőt és közvetve a gyermeket.

- A családi nevelés elsődleges tisztelete

„A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató életébe.”

Bölcsődénk fontosnak tartja a család nevelési szokásainak és értékeinek szem előtt tartását, elfogadását, valamint a gyermek szempontjából a szülőt, a családot tekintő szakértőnek. Eltérő kultúrák, nevelési elvek, szokások esetén is igyekszik nevelési-gondozási feladataiban a családi elvárásoknak az intézmény lehetőségeihez képest megfelelni.

- A kisgyermeki személyiség tisztelete

„A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg. A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai, és mentális képességbeli különbségek iránti tolerancia kialakítására.”

A gyermekben megvan az a képesség, hogy személyiségét önmaga építse fel. Minden gyermek jellemzője, a világ megismerésének vágya. A személyiség fejlődésének az alapja az önállóság, az aktivitás és a szabadság. A személyiségének kialakulását saját tapasztalatok segítségével éri el a gyermek, saját tevékenysége által tanul. A cselekedtetéssel történő tanulás a gyermek életében meghatározó jelentőségű, ezért hagyni kell önállóan, aktívan cselekedni. Nem kényszerítjük, semmilyen foglalatosságban való részvételre. Ez azt jelenti: engedjük, hogy fejlessze magát. A gyermek a maga választotta tevékenységre koncentrálni, elmerül benne, érdeklődik iránta, ez bevonja egész személyiségét a tevékenységbe. A kisgyermeknevelő mindent megtesz, hogy megismerje „saját” kisgyermekjei jellemzőit és ezek figyelembevételével tervezi meg a csoport napirendjét és a nevelési programját. Nevelői tevékenysége tervezése során figyelembe veszi, hogy nincs két egyforma gyermek, ha mégis van, az csak külső jegyekben megnyilvánuló azonosság. Figyel a sajátos nevelési igényű gyermekek eltérő igényeire. A gyermeket mindenkor és minden helyzetben különleges védelem illeti meg. A bölcsődében minden gyermeknek joga van arra, hogy őt személyében elfogadják, joga van a megértő, tapintatos, tiszteletteljes és erőszakmentes bánásmódra.

- A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

„A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül, ha a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készséggel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.”

A kisgyermeknevelőink rendszeresen vesznek részt továbbképzéseken, melyek hozzájárulnak szakmai tudásuk fejlődéséhez. A kisgyermeknevelő személyiségén keresztül hat a gyermekre és a családra. A bölcsődei ellátás feladatainak minőségi megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ezért a bölcsődénkben dolgozó szakember felelős saját szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, kompetenciái fejlesztéséért.

- A biztonság és a stabilitás megteremtése

„A kisgyermek egyéni igényeitől függő bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elveszett biztonságának újrateremtésére. A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága ("saját kisgyermeknevelő"-rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A napirend folytonosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.”

Intézményünk nagy gondot fordít arra, hogy a kisgyermek beszoktatása és bölcsődei léte során a biztonságot, a fokozatosságot szem előtt tartsa. A családi nevelést kiegészítő intézményes ellátás területén a gyermeknek éppúgy éreznie kell a biztonságot nyújtó stabil hátteret, mint azt otthon tapasztalta.

Míg otthon ezt a szülői szeretet adja meg a gyermeknek, a bölcsődében a gyermekkel foglalkozó kisgyermeknevelő fogja biztosítani. A gyermeket a bölcsődében töltött ideje alatt elsősorban a saját kisgyermeknevelője neveli-gondozza. A társ kisgyermeknevelő csak az ölelkezési időn kívül látja el a gyermek szükségleteit. Egy kisgyermeknevelő az ölelkezési időben így csak a saját kisgyermek gondozását végzi. Így tudnak elegendő időt biztosítani a gyermekek önállósági törekvéseihez.

Ha a gyermek egy nevelési évnél hosszabb időt tölt a bölcsődében, akkor ugyanaz a személy marad a kisgyermeknevelője, ugyanabban a csoportban marad és törekszünk arra, hogy a csoport helye se változzon. Ez jelenti a felmenő rendszert, a csoport és a helyállandóságot. A kisgyermeknevelő által összeállított rugalmas és folyamatos napirend, mely a csoport életkori sajátosságai figyelembevételével készül, szintén a gyermek biztonságérzetét hivatott növelni. Az egymásra épülő tevékenységek megismerése és megszokása után a gyermek időbeli tájékozódó képessége fejlődik. Ez kiszámíthatóságot eredményez a napi események sorában. A gyermekekkel töltött elegendő és minőségi idő biztosításával a gyermek érzelmi stabilitása növelhető. A biztonság nyújtása magába foglalja a fizikai és pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is. A csoportszobákban a játszószarkok kialakítása, a játékok elhelyezése a gyermekek életkorának, fejlettségének, érdeklődésének és a csoport létszámának figyelembevételével történik. A játékok állandó helye, a csoport szokásrendszere is fontos tényezői a biztonság és stabilitás megteremtésének.

- A fokozatosság megvalósítása

„A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.”

A bölcsőde a kisgyermek életében az első szocializációs intézmény, ahol olyan nevelést kap, amely nagy hatással van a későbbi életére és kialakuló személyiségére. Fokozatosság érvényesül a beszoktatás alkalmával, a játékkészlet bővítése során, az ételekkel való ismerkedés alkalmával, és a gyermekeket körülvevő személyek, események kapcsán is. A szülővel történő fokozatos beszoktatás a gyermek biztonságérzetének növelését (is) szolgálja, hiszen megtapasztalja, hogy a szülő ott van vele. A szülő távollétének az idejét fokozatosan növeljük. A bölcsődei élet során minden új helyzethez fokozatosan szoktatjuk hozzá a gyermekeket. Ez segíti az alkalmazkodást, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakítását.

- Egyéni bánásmód érvényesítése

„A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empátikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.”

A kisgyermeknevelők a napi nevelési és gondozási feladatok során mindig figyelembe veszik a kisgyermek személyiségét, egyedi fejlődési ütemét. Minden gyermeknek mások a szokásai és szükségletei, más a játszási, étkezési, alvási szokása és üteme, ezeket szem előtt tartva támogatják és segítik a gyermeket a bölcsődénkben.

Ez a családokkal való nyitott kapcsolattartással, sokkal könnyebben megvalósítható, hiszen a szülők ismerik legjobban a gyermeküket. A tőlük kapott információk segítségével hamar nyilvánvalóvá válnak a gyermekek egyéni szükségletei. Az egyéni bánásmód elve már a bölcsődei élet elején a beszoktatás időszakában elkezdődik, hiszen az a szülővel történő fokozatos beszoktatás időtartamát a gyermek igénye és személyisége határozza meg.

Vannak gyermekek, akik könnyen, akár egy hét alatt „elengedik” szüleiket, van, akinél az adaptációs időszak sokkal hosszabbra nyúlik. Soha nem siettetjük a folyamatot, nem kényszerítjük a gyermeket. Fontos, hogy már a bölcsődei élet kezdetén érezze a gyermek, hogy elegendő időt biztosítunk neki az új személyi és tárgyi környezet megismeréséhez. A kisgyermeknevelő empátikus, elfogadó, megértő és támogató – segítő szándékú magatartásával, a gyermek egyéni és életkori sajátosságainak ismeretében és figyelembevételével, folyamatos megerősítéssel hozzájárul a gyermek fejlődéséhez. Hangsúlyos az önállóság támogatása. Ehhez a kisgyermeknevelőnek nem csak a gondozási tevékenység közben kell a gyermek kompetenciáit felismerni és annak megfelelően bevonni őt a tevékenység végzésébe, hanem ismernie kell a mozgás, a mese, a zene, (vers, mondóka, ének) és a játék személyiségfejlesztő hatásait.

- Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

„A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében a nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiai szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit.

A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.”

A kisgyermeknevelők törekszenek arra, hogy a gondozási feladatokba bevonják a gyermeket. Türelemmel kivárik, míg a gyermek megpróbálkozik önállóan az öltözéssel, evéssel. Nem sürgetve a gyermeket, lehetőséget biztosítanak számára, hogy egyedül oldja meg ezeket a feladatokat. Gondozásnál pozitív visszajelzésekkel erősítik a kisgyermek egészséges én képének kialakulását, valamint folyamatosan megerősítenek. A gondozási helyzetek azok a kivételes alkalmak, amikor a kisgyermeknevelő kettesben lehet a „saját gyermekével”, csak rá tud figyelni és a gyermek is érezheti ennek a helyzetnek az intimitását, hogy csak ő a fontos.

- A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

„A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül

ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ez által az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.”

A kisgyermeknevelők lehetőséget biztosítanak a kisgyermek számára, hogy önállóan próbáljon megvalósítani, megoldani feladatokat, hogy megismerje tapasztalatszerzés útján saját képességeit, határait. Eközben nem hagyja magára, ha gyermek elakad, elbizonytalanodik, hanem minden esetben segítséget nyújt. Biztosítja a gyermek számára a szükséges időt, helyet, tárgyakat, gondoskodást, törődést.

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítjuk, annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya.

Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segítsük önálló kezdeményezéseit, megteremtve ez által, az egész életen át tartó tanulás folyamatának biztos alapjait. Alternatívákat ajánlunk, amiből ő szabadon választhat. A gyermeki személyiség tiszteletén alapul, hogy hagyjuk szabadon választani. Így fejlődik ki a szabad választás képessége, mint a személyiség része, az emberi méltóság alapja. A kisgyermeknevelő megteremti, azokat a játékhelyzeteket, amelyekből a gyermek szabad döntése alapján választani tud. A választás szabadsága növeli az önbizalmat, önállósághoz vezet, megismeri saját döntésének következményét. A játékhelyzetek megteremtésével és a tevékenységek

felajánlásával a tapasztalati úton történő ismeretszerzést biztosítjuk a gyermeknek. A gyermek, soha nem csak szemlélője a történeteknek, hanem aktív résztvevője, alakítója annak.

A csoportszobában a játékokat úgy helyezzük, hogy kínálják magukat a gyermekeknek, könnyen hozzáférhetőek legyenek. A játékoknak állandó helyet biztosítunk, hogy a gyermekek könnyen megtalálják azokat, megszokják a helyüket. Funkciósarkokat alakítottunk ki. babakonyha, puhasarok, fodrász, szerelősarok, autós szőnyeg). Rossz idő esetén, ha nem tudnak az udvarra menni, nagymozgások végzésére a tornaszoba áll rendelkezésre, vagy alkalmas eszközöket visznek be a csoportszobába, hogy a gyermekek mozgásigényét ezeken a napokon is kielégítsék. Mint minden tevékenységnél, a mozgásfejlesztő eszközök használatánál is az önkéntes részvétel és a próbálkozási lehetőség biztosítása alapvető követelmény.

5.Feladatellátás részletes szakmai tartalma

5.1. Gyermekképünk

Aki szereti a szépet, az életet szereti. Az igazi művészet szeretete, akár zenében, akár versben, akár képekben találja meg valaki, igényességre nevel.

Olyan gyermekeket szeretnénk nevelni a bölcsődénkben, akik önfeledt játékra képesek, kihasználják az intézmény adta lehetőségeket a mozgásra, elevenek, játékosak, gazdag érzelmekkel rendelkeznek, kreatívak, és bátran fordulnak felnőtthöz, gyermekhez egyaránt.

Nyugodt, harmonikusan fejlődő, élményekkel teli gyermek legyen, aki képes saját természetes kíváncsisága által tanulni és fejlődni, önállósági törekvéseit kibontakoztatni. Szeretettel forduljon az őt körülvevő világhoz, környezetéhez, felnőttekhez, társaihoz.

5.2. Bölcsődei nevelés feladata

5.2.1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

Szeretnénk elérni, hogy a bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését.

A nevelés-gondozás összhangjával, a szimmetrikus partneri kapcsolatok kialakításával segítjük a gyermek fejlődését. Támaszkodunk a szülő gyermekismeretére, aki közvetíteni tudja, szokásait, igényeit, szükségleteit.

A kisgyermeknevelő pedig szaktudásával, tapasztalatával segíti a gyermekeket a beilleszkedésben, a szülőket a nevelésben. Az első találkozásnak a családokkal rendkívül nagy jelentősége van. Nagyon fontos, hogy a szülő minden információt megkapjon a tagintézményről. A korrekt partneri együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvétellű, etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogait tiszteletben tartó, folyamatos kommunikáció, az információ megosztása. A családdal való jó kapcsolat kialakítása nem csak a gyermekek számára jelent előnyöket, hanem lehetőséget ad a szülőnek és a kisgyermeknevelőnek egyaránt a család és a bölcsőde nevelési-gondozási módszereinek összehasonlítására, közös célok együttes megvalósítására. Napjainkban a bölcsőde a gyermekintézmények első állomása lett, nyitottsága lehetővé teszi, hogy a családdal együtt teremtsük meg a gyermekek egészséges fejlődésének feltételeit. Célunk, hogy a gyermek beilleszkedése minél zökkenőmentesebb legyen.

5.2.2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

Az egészséges életmódra nevelést nem lehet elég korán kezdeni. A gyermekkorban kialakított normák, jó szokások nagyban meghatározzák a későbbi felnőttkori tudatos egészségvédő magatartást. A gyermek az egészséges viselkedési szokásokra a környezetén keresztül, illetve a környezetével együtt nevelhető. A bölcsődés korú gyermekek napjuk nagy részét az intézményben töltik, ezért még nagyobb felelősség hárul az intézmény dolgozóira, az egészséges életmód feltételeinek biztosításában. Az intézménynek a megfelelő egészségneveléshez biztosítani kell az egészséges környezetet, valamint az egészséges fejlődést elősegítő nevelésgondozást. Bölcsődénk nagy hangsúlyt fektet az egészséges életmódra. Ezért preventív tevékenységként az asztmatikus és légúti megbetegedésekben szenvedő gyermekek növekvő száma miatt sósobát alakítottunk ki. A sósoba alkalmas a gyermekek alsó- és felső légúti tüneteinek mérséklésére, közérzetük jobbá tételére.

Szülői támogatással valósult meg a sósoba kialakítása. Ízlésesen berendezett, különleges játékokkal felszerelt, somokozóval kiegészítve az egészségmegőrzésén kívül különleges élményhez is juttatja a bölcsődéseinket.

A gyermekek mindennapjaiba ágyazva alakítjuk ki azokat a helyes szokásokat, amelyek egész életükre elkísérik őket, és egészséges életmódjuk megalapozására szolgálnak. A testápolás egészségügyi követelményeinek figyelembevételével törekszünk az egészség kultúrájának kialakítására, a helyes életmód korai megalapozására. Nagy figyelmet fordítunk az öltözködés, a mozgás, a napközbeni pihenés napirendbe iktatására, környezetünkben a tisztaság iránti igény kialakítására, a korszerű táplálkozás alapjainak lerakására és az egészséges ételek elfogadtatására. A gyermek a környezetével állandó kapcsolatban áll. Kisebb környezeti hatások is befolyásolhatják testi, szellemi fejlődését. A bölcsődei környezetben mintát, modellt adunk számára. Az egészséges életet a szabályok belsővé válásával tanulja meg a gyermek, így az egészségvédelmi tudnivalók életük részévé válnak.

5.2.3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A személyiségfejlesztés célja a bölcsődében az egyénre szabott optimális személyiségformáló hatású tevékenységek biztosítása. A gyermek érzelmi fejlődését a szülő és a kisgyermeknevelő, és mindenekelőtt a gyermek és a kisgyermeknevelő között kialakuló szoros bizalmi kapcsolat kiépítése alapozza meg. A nyugodt, érzelmi biztonságot nyújtó csoportban megfelelően alakulnak a társas kapcsolatok, könnyedén elfogadhatók az együttélés szabályai. Az ilyen csoport megfelelő színtere az én érvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának.

A kisgyermek amikor intézménybe kerül, több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az én érvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez.

5.2.4. Megismerési folyamatok fejlődésének elősegítése

Igyekszünk a gyermekek életkorának, érdeklődésének megfelelően változatos tevékenységek lehetőségét biztosítani. A napirendbe beillesztve elegendő idő, tér, és eszközök biztosításával segítjük a gyermekeket, hogy önállóan aktívan részt vegyenek különböző alkotó tevékenységekben. Változatos anyagokat és technikákat ismerhetnek meg, amiket szabadon, kreatívan, saját elképzelés szerint használhatnak.

Közös élményeinket felelevenítjük, ami pozitívan hat a kicsik értelmi fejlődésére (gondolkodás, beszéd, emlékezet, képzelet fejlődésére)

6. Kiemelt szakmai célkitűzések

Kiemelt szakmai célként a gyermekek esztétikai és művészeti nevelését fogalmaztuk meg, melynek elemei az ének, vers, mese, képeskönyv nézegetés mellett, a vizuális nevelés területei, a festés, maszatolás, tépés, gyúrás, ragasztás, amely tevékenységek a napirendbe építve valósulnak meg, illetve közös családi délutánok keretében az ünnepek köré csoportosulnak. A gyermekbarát környezet lehetőséget kínál a gyermeki fantázia kibontakoztatására. Lényeges, hogy a kisgyermek a körülötte lévő tárgyakról, azok térbeli elrendezéséről, az anyagok érdekes tulajdonságairól, formájáról, színéről minél több tapasztalatot szerezhessen.

A korai életszakaszban a művészeti nevelés legfontosabb célja az örömszerzés, a gyermekek figyelmének, érdeklődésének felkeltése, az ízlés kialakítása, az érzelmi intelligencia fejlesztése. Ez nálunk főként játékhelyzetben valósul meg. A gyermekek önkéntes alapon vesznek részt a kisgyermeknevelői kezdeményezésekben.

Csak a biztonságot nyújtó, esztétikus környezet, a gyermekek számára elérhető és változatos eszközök, tárgyi feltételek, a vele foglalkozó felnőtt szeretetteljes viszonyulása, az oldott légkör, a pozitív élmény adhat teret a kreatív önkifejezés megjelenésére.

Ebben a miliőben növekszik az önismeretük, önbizalmuk, fejlődik alkotóképességeik. A vizuális neveléssel a gyermekek egyéni fejlettségi szintjüknek megfelelően, képzeletük formálódna, gazdagodik élmény és fantáziaviláguk. Megismertetjük a gyermekeket a különböző anyagokkal, fejlesztjük az eszközök használatának szokásait.

Mindenképp szem előtt tartjuk azt a tényt, hogy a megfelelően kialakított környezet hangulatot alakít. A kellemes, szép környezet belső nyugalmat, biztonságot teremt és aktív tevékenységre ösztönöz. Általános alapelv, hogy nem zsúfoljuk túl a gyermekek környezetét. Fontos, hogy a gyermekeket esztétikus, egymással is harmonizáló tárgyak vegyék körül. Dísztetéshez pasztell, világos színeket használunk, kerüljük a zsúfoltságot, mert benne jelentéktelenné válnak a tárgyak. Lényeges a változatosság, valamint a kiegészítő-díszítő tárgyak időnkénti cseréje, ezt mi főként az évszakokhoz, ünnepekhez kötjük. A gyermekeket is bevonjuk a környezetük szebbé tételébe.

Az intézményben tematikus helyiségeket alakítottunk ki.

Az esztétikai és művészeti nevelés egyik fő színtere a vidám, állatos matricákkal díszített, puha ülőszivacsokkal, szőnyeggel, babzsákokkal berendezett mesekuckó, ahol énekléssel egybekötött bábozással, papírszínház előadással, mese-, és versmondással gazdagítjuk a gyermekek érzelmeit, bővítjük szókincsét. Sokféle zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre nyújtunk lehetőséget. Az élő énekszót részesítjük előnybe, amit kesztyű és ujjbábbal, fakanál és spatula bábbal, meseköténnyel, hangszerek használatával színesítünk.

Ismételgetéssel, játékos mozdulatokkal erősítjük a zenei élményt. Előre megtervezik a kisgyermeknevelők, hogy milyen énekeket énekelnek napi rendszerességgel, mit terveznek meghallgatásra ünnepekhez, különféle alkalmakhoz.

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi, értelmi, és szociális fejlődésére. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A versesítés, mesélés, képeskönyv nézegetés bensőséges kommunikációs helyzetet teremt.

A színek, különböző anyagok, termékek megismerésén keresztül az alkotótevékenységek gyakorlásának színtereként alkotószobát rendeztünk be, ami a gyermekeknek biztosít nagyobb teret fantáziájuk kibontakozásához, alkotó kedvük megvalósításához.

Kreatív sarkokat alakítunk ki a csoportszobákban, ahol a gyermekek számára elérhető helyen mindig rendelkezésre áll anyag és eszköz, amivel fantáziájuknak megfelelően dolgozhatnak, alkothatnak. Az anyagokkal és eszközökkel való technikákat, bánásmódot meg kell mutatni, ebben segítségükre van a kisgyermeknevelő. A gyermekeknek nem mondjuk meg, hogy mivel, mit tegyenek, hanem abban segítjük őket, hogy hogyan és miből, lehet valamit elkészíteni, vagy lehetősége van arra, hogy csak a saját kedvére, örömeire fedezzen fel dolgokat, ismerkedjen a különféle anyagokkal. Az elkészítés folyamata is játék. A megszervezéshez alapot adnak az évszakok változásai, a természet szépségei, a gyermekek által megérthető világ tárgyai, eseményei, az ünnepek, a külső és belső környezet szebbé, mássá alakításának igénye. Krétával, festékkel, gyurmával, papírral, fonállal, gyapjúval, terménnyel, homokkal, vízzel, hóval játszhatnak, ismerkedhetnek.

Csoportonként olyan helyet alakítottunk ki, ahol a készített alkotásokat a gyermek és a szülők bármikor megnézhetik, rácsodálkozhatnak. Mini galériát hoztunk létre, így az intézménybe látogatók is betekinhetnek az itt folyó alkotó tevékenység sokszínűségébe és a szülőknek példát mutatunk arra, hogyan őrizzük és becsüljük meg a gyermekek tárgyi „emlékeit”. Az alkotásvágy nem csak a gyermekeknél, de a kisgyermeknevelők mindennapjaiban is előtérbe kerül.

Az öröm forrása maga a tevékenység, az érzelmek feldolgozása, az önkifejezés. A kisgyermeknevelő az életkornak megfelelő eszközökkel, játszóhely biztosításával, állandó felügyelettel, a különböző technikák megmutatásával segíti a tevékenységet.

A családi füzet az esztétikai érzék fejlesztésére is jó példa. Valójában a szülőnek írjuk, a gyermek fejlődését és a bölcsődei élményeit örökíti meg. Az ízlésesen dekorált, rajzokkal, gyermekek alkotásaival, fényképpel díszített füzetet a gyerekek is örömmel lapozgathatják és nézegethetik a képeket, rajzokat.

7. A szakdolgozók szakmai felkészültségének biztosítása

Jogszába írja elő a személyes gondoskodást végzők továbbképzési kötelezettségét és a teljesítés lehetőségét.

A továbbképzések tervezése, előre meghatározott terv alapján történik. Kifejezetten személyre szabottan keressük, azokat a továbbképzési lehetőségeket, amelyek témái kapcsolódnak a szakmai célkitűzéseinkhez.

A kötelező továbbképzésen túl, a munkájára igényes szakember folyamatosan képezi magát, ehhez biztosítjuk a szakmai folyóiratokat, kiadványokat, internet használatának lehetőségét, valamint szakmai kiskönyvtárunkat.

A szakmai munka eredményessége, valamint színvonalának emelése érdekében nagy hangsúlyt fektetünk a rendszeres házi továbbképzések megtartására, a jó és aktuális tematika kialakítására. Olyan témákat választunk, amelyek ráerősítenek a programban meghatározott céljaink eléréséhez.

7.1. Terepintézményi feladatok

Az intézmény együttműködési megállapodás keretében vállalja a hospitáló hallgatók szakmai felkészítését.

Bölcsődénk a Debreceni SZC Irinyi János Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája kisgyermeknevelői képzés gyakorlati terepintézménye. Fontosnak tartjuk, hogy az iskolarendszerű szakképzésben részt vevő hallgatók átfogó képet kapjanak a bölcsődék működéséről, a kisgyermeknevelői hivatásról, gyakorlati munkájáról. Terepintézményként hozzájárulunk, hogy erősödjön a tanulóknak az elméletben tanultak gyakorlati alkalmazási készségének megszerzése, hivatástudata.

8. A bölcsőde kapcsolatrendszere

Az emberekkel való együttműködés és kapcsolatteremtés képessége okvetlenül szükséges az eredményes intézmény vezetéséhez.

A társadalmi, gazdasági változásokra reagálva változik a bölcsődék nyitottsága is. A vezető külső és belső környezetével fenntartott kapcsolatai, ezek eredményes működtetése egyben az intézmény lehetséges erőforrásai is egyben.

Családok

Fontos számunkra, hogy a családok minél átfogóbb képet kaphassanak a munkánkról.

Kiemelt prioritás számunkra, hogy a bölcsődei nevelőmunka a családi nevelésre épüljön, kiegészítse azt és azzal összhangban legyen. Nagy hangsúlyt fektetünk a bölcsődénkbe bekerülő gyermekek, illetve az őket nevelő családok megismerésére. Tekintettel vagyunk a családok értékrendjének sokféleségére. A korrekt partneri együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvételű, etikai szempontból megfelelő folyamatos kommunikáció, az információ megosztása. Az is fontos szempont, hogy a családok minél jobban megismerjék a munkánkat, ezért a szülővel történő beszoktatás mellett az ünnepekre, hagyományokra építve közösségi programokat szervezünk, melyen a család minden tagja részt vehet, együtt játszhat, kapcsolódhat. Lehetőséget biztosítunk a szülőknek a mindennapi életébe való betekintésre, fogadóóra biztosításával a gyermekekkel kapcsolatos tapasztalatok megbeszélésére, az esetlegesen felmerülő nevelési gondok megoldására.

- Nyílt napok (bölcsődébe kerülés előtt és a bölcsődei élet alatt)

Bölcsődénkben a jelentkezést megelőzve „bölcsődenyitogató” elnevezéssel nyílt napot szervezünk. Az érdeklődő szülők gyermekeikkel együtt látogathatnak el a bölcsődébe. Lehetőség nyílik a tagintézmény megtekintésére, megismerkedhetnek a kisgyermeknevelőkkel, beszélgethetnek velük, illetve a gyermekeknek játék lehetőséget biztosít.

A szülők mindazon információhoz hozzájuthatnak, amely a bölcsődébe kerülő gyermekekkel kapcsolatos. Tájékoztatást és ismertetőt kapnak a felvételi ügyintézésről, a házirendről, a szakmai programról, a napirendről, az ételmezésről, a beszoktatás céljáról és módszeréről.

A bölcsődénkbe járó családoknak rendszeresen szervezünk családi napokat, ahol a szülők együtt játszhatnak, alkothatnak gyermekeikkel. A családi napokra a testvéreket is szeretettel várjuk. Közös családi nap a Húsvétváró délután, a gyermeknap, az őszi tökös nap és az Adventváró délután. Hagyományokhoz és ünnepi szokásokhoz igazodva farsangi hetet tartunk, melynek keretében megrendezésre kerül a színek farsangja, és van lehetőség jelmezes beöltöztetésre is. A gyerekekkel közösen virágokat ültetünk a Madarak és Fák napján, amiket a későbbiekben

szintén közösen gondozunk, locsolunk, követjük fejlődésüket. Köszöntjük az édesanyákat, édesapákat és izgatottan várjuk a Télapót.

- Szülői értekezletek

Az új szülők részére tájékoztató jellegű szülői értekezletet tartunk. Általános, de fontos tudnivalókról szól, tájékoztatás a bölcsődei életéről, bemutatásra kerül a szakmai programunk kiemelt célkitűzése, lehetőség nyílik a kisgyermeknevelőkkel való megismerkedésre, megismerhetik a gyermek bölcsődei csoportját, jelét.

Januárban az óvodába készülő szülőknek adunk lehetőséget arra, hogy a környező óvodákat megismerhessék, tájékozódjanak szakmai programjukról, az óvodavezetők bemutatkozóival által betekintést nyerjenek az intézményekbe.

- Szülőcsoportos beszélgetések

Tematikus beszélgetések, a szülőket foglalkoztató nevelési téma közös feldolgozása, a csoport kisgyermeknevelőinek részvételével, a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. A helyes nevelési, gondozási módszerek megismerése, és a kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítése jó irányba befolyásolják a szülők nevelési szokásait. A beszélgetés során, kölcsönösen, jobban megismerhetik egymás nevelési módszereit, közelebb kerülhetnek az együttnevelés sikeréhez. Megbeszélhetik, hogyan tudnak közösen megvalósítani egy – egy önállósodási lépést.

- Hirdetőtábla

Aktualitások (rendezvények, családi napok, szülői értekezletek időpontjai, általános szülői tájékoztatók, étlapok stb.). Ünnepekhez, évszakokhoz kapcsolódó versek, mondókák kihelyezésével segítjük a szülőket megismertetni a bölcsőde belső életével.

További kapcsolattartási lehetőség

- Napi kommunikáció: Reggel érkezéskor, tájékozódás az otthon történt eseményekről, délután a kisgyermeknevelő referál a gyermek közösségben töltött idejéről.
- Családi füzet: A kisgyermeknevelő tájékoztatást ad a beszoktatás tapasztalatairól, a gyermek fejlődéséről. Jeles napokról, ünnepekről bejegyzést készít. (ha szülő nyilatkozik, akkor a kisgyermeknevelő fotót készíthet, ami belekerülhet a füzetbe) A szülő szintén visszajelez a tapasztalatokról.
- Fogadóóra: A bölcsődevezető és a kisgyermeknevelők meghatározott időben fogadják a családokat.
- Bölcsőde honlapja: www.debrecenibolcsik.hu aktualitások. rendezvények, tagintézmények megismerése, fotókon keresztül a bölcsődei életbe történő betekintés.

Családlátogatás

A gyermekeknek és a szülőknek otthoni környezetben való megismerése. A családoknak lehetőség, hogy megismerkedjenek gyermekük kisgyermeknevelőjével és további információkat szerezzenek a bölcsődéről. Fontos, hogy az első családlátogatásra a gyermek bölcsődei felvétele előtt kerüljön sor. A családi élet az emberek intim szférájához tartozik, ezért a családlátogatást mindig jól előkészítjük. Lebonyolítása az „Útmutató a bölcsődei kisgyermeknevelő családlátogatásaihoz” című módszertani ajánlás alapján történik. A látogatás részletes leírása, a gyermek egyéni dokumentációjának első eleme, amely segíti a kisgyermeknevelőt a gyermek megismerésében, az egyéni bánásmód kialakításában.

A szülővel történő fokozatos beszoktatás

Bölcsődénkben ezen beszoktatási formát szorgalmazzuk, mert megkíméli a gyermeket az anyától való elszakadás traumájától, megkönnyíti a gyermek alkalmazkodását az új környezethez, segíti a gyermek és kisgyermeknevelő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődést, segíti a gyermek egyéni igényeinek megfelelő nevelési és gondozási módszerek összehangolását, mérsékli az adaptáció során mutatkozó stressz-reakciókat, pld. étkezési, alvási nehézségek, nyugtalanság, sírás, tiltakozás a viselkedésben, az önállóság terén jelentkező esetleges változások.

Ezek a kapcsolattartási formák lehetőséget adnak a szülővel történő személyes foglalkozásra, meghitt kapcsolat kialakítására a családok és bölcsőde között. A szülő az egyenrangú partneri kapcsolatban megértést, információt, ismeretet, biztonságérzetet, problémakezelést kap a szakemberektől. Törekszünk az optimális együttműködés kialakítására.

A szülőknek érezniük kell, hogy társak szeretnénk lenni gyermekük nevelésében és gondozásában. Kisgyermeknevelőink magatartásában az elfogadás, a tolerancia domináljon. Szakértelmük segítségével a gyermekek mindennapjait színes, fejlesztő hatású játéktevékenységgel töltsék ki. Segítsenek megismerni a gyermeknek önmagát és az őt körülvevő világot. Alapozzák meg a gyermekben a megfelelő viszonyulásokat a világ dolgaihoz.

DMJV Egyesített Bölcsődei Intézménye tagintézményei

Fontosnak tartjuk a tagintézmények közötti kapcsolatok szélesítését, egymás munkájának megismerését. Az összehangolt szakmai munkával lehetővé válik, hogy szolgáltatásainkat közel azonos színvonalon tudjuk nyújtani. A közös szakmai napokon, programokon lehetőség nyílik a tapasztalatcserére, ötletek merítésére.

Óvodák

A szomszédságunkban működő Tócoskerti, Margit Téri, Hétszínvirág Óvodákkal évek óta jól működő kapcsolatunk van. Törekszünk egymás munkájának, a megismerésére, amellyel elősegítjük a bölcsődés gyermekek zökkenőmentes óvodai beilleszkedését. Rendezvényeinken az óvodások rövid műsorral kedveskednek bölcsődés társaiknak.

9. Tájékoztatás helyi módja

A bölcsődei beiratkozásokra minden év áprilisában kerül sor. A beiratkozási napokat az intézmény, a honlapján közzéteszi. Üres férőhely esetén a bölcsődei szolgáltatás igénybevétele, a bölcsődei felvétel egész évben folyamatos. Bölcsődénkben a beiratkozás utáni felvétel során a szolgáltatásról a szülők tájékoztatást kapnak írásban (házirend) és szóban (személyes beszélgetés, szülői értekezlet).

A tájékoztatás tartalmazza az ellátás tartalmát és feltételeit; az intézmény által vezetett és az adott gyermekre vonatkozó nyilvántartásokat, valamint az azokba történő betekintés módját; a család és a bölcsőde kapcsolattartásának formáit; a panaszjog gyakorlásának módját, jogorvoslatát; az érdekképviselő működését; az érték és vagyonmegőrzés módját; a fizetendő személyi térítési díjat.

A bölcsődei ellátásról a nyílt napokról, a fogadó órákról szóló tájékoztatás az intézményben található hirdetőtáblán kiírás formájában, az elektronikus médiában, a www.debrecebibolcsik.hu honlapon, érhető el.